

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

<http://prolife.cz>

3 / 2004

- 3 Modlitby před porodnicemi
- 4 Rozhovor nejen o eutanázii
- 8 Krátká zpráva o normálním fungování světa
- 9 II. brněnské bioetické dny
- 10 Embryonální kmenové buňky — všelék nebo fikce?
- 12 Společnost a antikoncepce
- 14 Dotace na podporu fungující rodiny
- 15 Nabídka pomoci

Vážení přátelé,

po delší době se Vám dostává do rukou další číslo informačního oběžníku *Hnutí Pro život ČR*. Všem Vám děkujeme za Vaši dosavadní pomoc — za distribuci materiálů ve Vašem okolí, za modlitební podporu, oslovování politiků a samozřejmě i za finanční podporu, bez které většina činnosti není vůbec možná.

Nový leták *Vyšetření v těhotenství*

Po několika měsících konzultací s řadou lékařů a dalších odborníků byl v červenci vydán informační leták *Vyšetření v těhotenství*. Srozumitelnou formou popisuje, která vyšetření by během těhotenství maminky měly podstoupit, neboť pomáhají jim a jejich dítěti, a naopak která vyšetření je vhodné odmítnout, neboť jsou zaměřena na vyhledání a usmrcení nemocného dítěte, aniž by byla jakákoli možnost mu pomoci.

Materiál není zdaleka určen jen pro těhotné maminky, ale např. i pro rozdávání před porodnicemi nebo v čekárnách ordinací. Všichni se pak mohou zamyslet nad tím, kde se naše společnost nachází, když na jedné straně platíme mnohamiliónové částky za uzdravení právě narozeného miminka, ale na straně druhé již při pouhém podezření na nemoc jsou rodiče často svým okolím nuceni nechat své narozené dítě usmrtit.

Výběr činnosti Hnutí Pro život ČR za období červen – říjen 2004

- vydání informačního letáku *Vyšetření v těhotenství* v nákladu 23 tisíc výtisků
- příprava výroby modelů nenarozeného dítěte ve 12. týdnu těhotenství
- překlad brožury o svatořečené Janě Berettě Mollové
- vydání a distribuce kalendáře pro rok 2005
- přednáška na přípravné konferenci v Ženevě týkající se útoků na rodiny a degradace lidského života v souvislosti s možným příchodem další totality
- organizace dopisové akce do PSP ČR v souvislosti s projednáváním návrhu zákona o registrovaném partnerství
- distribuce publikace *Hnutí homosexuálů. Boj za lidská práva, nebo propaganda?* všem poslancům
- zajišťování právní podpory účastníkům modlitebních shromáždění před porodnicí na Obilním trhu v Brně a před porodnicí u Apolináře v Praze
- podání žaloby na Městský úřad Brno-město v souvislosti s modlitebními shromážděními před porodnicí na Obilním trhu v Brně
- příprava a aktualizace informačních materiálů o eutanázii a problematice léčby neplodnosti
- rozeslání informačních materiálů spolupracovníkům HPŽ ČR a další přímá distribuce v hodnotě téměř 400 000 Kč

Návrh zákona o registrovaném partnerství v PSP ČR

V současné době projednává Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR návrh zákona o registrovaném partnerství. Na rozdíl od let minulých proročnické organizace neorganizovali žádnou petiční či jinou akci vyjadřující nesouhlas s tímto zákonem. Olomoucký arcibiskup Jan Graubner však zaslal všem poslancům osobní dopis, v němž předkládá argumenty pro odmítnutí tohoto zákona a závěrem dopisu uvádí, že přijetí tohoto zákona „bude mít fatální důsledky pro českou společnost“.

Na základě spolupráce s vydavatelstvím *Návrat domů* a občanským sdružením *Exodus* se HPŽ ČR podílelo na zaslání publikace *Hnutí homosexuálů. Boj za lidská práva, nebo propaganda?* všem poslancům. HPŽ ČR rovněž pomohlo několika organizacím s doručením hromadných dopisů všem poslancům. Také řada občanů zaslala na vyzvu HPŽ ČR osobní e-maily či dopisy jednotlivým poslancům.

Rozprava k návrhu zákona (3. čtení) ještě stále neproběhla. Je tedy stále možné psát poslancům v této záležitosti (PSP ČR, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1). Ještě účinnější je využít k tomuto účelu telefon. Stačí zavolat na ústřednu v PSP ČR (tel. 257 171 111) a spojovatelky Vás přepojí na konkrétního poslance či jeho asistenta.

Modlitby před porodnicemi

V minulém čísle oběžníku byla publikována informace o modlitebních shromážděních před porodnicí na Obilním trhu v Brně. Již téměř rok a půl se zde denně modlí pravoslavný kněz Libor Halík spolu s řadou lidí, kteří se průběžně střídají. V masmédiích se pravidelně objevují zkreslující informace ohledně jeho působení.

Mnoho lidí oceňuje, že zde Libor Halík je a modlí se za nenarozené děti zabíjené v této porodnici. Chodí mu děkovat maminky, které si umělé potrat rozmyslely poté, co ho tam viděli, chodí ho prosit, aby se modlil za děti, které leží v inkubátorech atp. Hluk, který údajně vyvolává, je paradoxně i podle odborného posudku zpracovaného na žádost MČ Brno-střed v normě vzhledem k hlukovému pozadí ulice (projíždějící auta, sekání trávy atp.) zanedbatelný.

V souvislosti s touto akcí HPŽ ČR jako pořadatel podalo podnět kvůli vyhrožování ze strany přednosty gynekologicko-porodnické kliniky prof. MUDr. Pavla Ventruby, DrSc. Dále podalo podnět pro prošetření Ministerstvem vnitra na adresu policie, která nezasahovala při napadení účastníků. Oba podněty byly zamítnuty. Blokova pokuta udělená Městskou policií nemusela být hrazena, neboť HPŽ ČR po odvolání ve správním řízení vyhrálo. V současné době bylo HPŽ ČR nuceno podat žalobu na MČ Brno-střed, které se neúspěšně snažilo zamezit modlitebním procesím, která se konají jednou za měsíc. Soudní spor dosud probíhá.

Mnoha lidem samozřejmě tato modlitební setkání vadí, neboť při příchodu do porodnice je nemožno přehlédnout a jít jim svědomí. Lidé, kteří zde pomáhají, již rozdali přes mnoho tisíc různých informačních materiálů vydaných HPŽ ČR.

Pravidelné modlení v Praze

Díky panu Miloslavu Pletánkovi (tel. 736 248 037), členu HPŽ ČR, začala od října pravidelná modlitební setkání před porodnicí u Apolináře v Praze. Průběh je podobný jako v Brně. Každý pracovní den od 8:30 do 10:00 se účastníci modlí před vchodem do porodnice a rozdávají informační materiály. Ani zde není cílem upoutat pozornost médií, ale prosit Boha za zastavení umělých potratů v tomto zařízení a zároveň pomoci velkého množství informačních materiálů oslovit zdravotnický personál a kolemjdoucí.

Veškeré povinnosti svolavatele HPŽ ČR splnilo, přesto lze očekávat pokusy o právní šikanování, podobně jako je tomu v Brně. HPŽ ČR se samozřejmě snaží, aby byly splněny nejen náležitosti po stránce právní, ale aby i samotný průběh shromáždění byl důstojný.

Je důležité, aby si všichni uvědomili, že stát má ambice porušovat vlastní zákony umožňující svobodu slova, a to podobnými prostředky jako za komunistického režimu, jenom kvůli tomu, že chce zachovat usmrcování nenarozených dětí. Je to velmi nebezpečný signál, že si naše tolerantní společnost přestává vážit nabyté svobody.

Rozhovor nejen o eutanázii

Přinášíme rozhovor s Mgr. Ivo Slavotínkem (28 let), ředitelem ÚSP-Domu pokojného stáří sv. Anny ve Velké Bystřici. Mgr. Slavotínek je zároveň členem KV KDU-ČSL Olomouckého kraje, místopředsedou Mladých křesťanských demokratů (MKD) a předsedou MKD Olomouckého kraje a dlouholetým členem křesťanské tělovýchovné organizace Orel. Otázky kladla Zdeňka Rybová.

Můžete prosím krátce ozřejmit, v čem se Domov pokojného stáří sv. Anny liší od běžných typů domovů pro seniory?

Náš domov vznikl v roce 1998 jako zařízení, které chce nejen svým názvem, ale především kvalitou života našich obyvatel, klientů změnit negativní konotaci pojmů „ústav sociální péče“ nebo „domov důchodců“. Snažíme se, aby ve Velké Bystřici nebyl domov důchodců hrozbou stárnoucích lidí, ale místem, kde se dá příjemně žít, když už je nezbytné z různých objektivních důvodů opustit svůj, často i rodný, domek.

Filozofie našeho domova stojí na několika pilířích. Tak především je to malokapacitnost — náš domov má 31 obyvatel, což umožňuje daleko větší adresnost mezilidských vztahů a vytváření opravdu domáckého prostředí.

K nejdůležitějším faktorům patří především maximální soukromí, protože 80 % našich obyvatel bydlí v samostatných malometrážních bytech. Z toho vyplývá snaha, aby přechod do domova nebyl klienty vnímán ani tak jako stěhování se do instituce, ale jako stěhování se do jiného, ale stále svého bytu, s tím rozdílem, že tady

navíc mají možnost koupit si služby, bez kterých se už neobejdou.

Nový obyvatel, resp. jeho rodina mu byt zařídí jeho původním mobiliářem — od nábytku a koberce až po malovanou selskou truhlici či klec s papouškem. Důležité je, že domov je obecní zařízení, tedy když už se musím stěhovat, tak jen v rámci své rodné obce. No a v neposlední řadě je základem spokojeného života v domově také kvalita personálu. Jeho výběru přikládáme velký význam, většinou se jedná o lidi z našeho městečka nebo okolních obcí, takže většinou víme, s kým budeme mít tu čest. Výbornou roli také sehrává „angažmá“ řeholnic ze Společenství sester Ježíšových.

Máme nejen v ČR dle mého soudu velký problém: urputné snahy o uzákonění eutanázie, které se dnes stávají živou politickou otázkou v ČR. Co si myslíte o eutanázii Vy?

Obecně vzato ctím názor, že všechno v lidském životě by se mělo dít v souladu s přirozeným, tedy Božím řádem. Smrt k lidskému životu patří stejně přirozeně jako narození. A zatímco s ním lidé pojí příjemné rituály a tradice, kulturu umírání jako bychom už neznali, opouštěli. Pokud člověk umírá, měli bychom udělat vše

pro to, aby se tak stalo v důstojném prostředí milujících bližních (rodina nebo v případě absence rodiny procítěný, hluboce lidský přístup pečujícího personálu) a především, pokud je to možné, bez bolesti.

Pro tlumení, resp. léčbu bolesti má dnešní lékařská praxe myslím mnoho prostředků a ty by měly být umírajícímu poskytnuty komplexně. Proto mi připadá jako nemístné zprostředkovat umírajícímu v zájmu ušetření bolesti a trápení předčasné ukončení života, když intenzivní a objektivní problémy, které jej k těmto úvahám vedou, tedy bolest a nepřívětivé prostředí v okamžiku blížící se smrti, lze řešit. Okamžik smrti pak může nastat přirozeně, nezprostředkovaně.

Jste zřejmě v kontaktu s mnohými známými povzdechy starých lidí, které nejsou správné a které pramení z nedostatku — laskavé péče a návštěv příbuzných, sociálního kontaktu, psychické podpory apod. Jaké jste zaznamenal nejčastější „stížnosti na svět“ u Vašich babiček a dědečků v Domově? Jak na ně správně reagovat?

S povzdechy a nářky tohoto typu se nesetkáváme denně, ale pokud se občas objeví, tak je slyšíme od klientů, kteří si táhnou svým životem nějaké dlouhodobě nevyřešené osobní problémy, především vztahové. Já myslím, že ale příliš nesouvisí s věkem, resp. se stářím, na sklonku života je možná pouze intenzivněji prožívají. Projevují se nejen „žehráním“, ale také i tím, že o těch problémech prostě chtějí mluvit stále dokola.

Z toho vyplývá, že bezprostřední pomocí takovému člověku je především to, že mu dopřejeme sluchu, že jej necháme povídat. Pokud to dotyčný přivítá, snažíme se mu také nabídnout pomoc kněze. Skutečné smíření se se sebou, životem a Bohem dokáže divy i v pokročilém věku.

A velmi pozitivně také působí dobrý příklad přímo někoho z obyvatel — z řad spolubydlících.

Několik let u nás žije paní — kvadruplegička, v podstatě více jak 30 let vůbec neovládá svou tělesnou schránku, své svalstvo (vyjma obličje), ale mentálně je to naprosto orientovaná a velmi inteligentní žena. Většina jiných by tu už nejspíš ani nebyla, ale paní srší zájmem o svět a optimismem. Využívá všech aktivit, které jenom trochu zvládne s pomocí svého

speciálního vozíku, který jí drží tělo pohromadě. Nevynechá jediný koncert, zájezd, mši svatou. Pro dopravu na tyto akce si sama objednává speciální taxi pro vozičkáře, sestřičky jí jen musí vytočit číslo na mobilu. Myslím, že mi říkala, že donedávna dokonce doučovala němčinu.

Já ji obdivuji a stydím se vždycky, když sám reptám nad nějakými svými problémy.

A další nelehké téma – staré, ale i mladé lidi v určité životní situaci může osobně potkat téma tzv. milosrdné lži. Kdysi jsem četla, že jde o nesprávný pojem. Jde prý o souboj milosrdné pravdy s [ne]milosrdnou lží...

Na tuto otázku asi neexistuje univerzální, objektivní odpověď. Ovšem pojem „milosrdná lež“ je z pohledu křesťana nepřijatelný, protože se jedná o jakousi legalizaci lži. Jak říká dominikán fr. Romuald, lze neříci pravdu, ale nelze říci nepravdu. Dovedu si představit, že může nastat jak situace, kdy je na místě neříci pravdu, tak situace, kdy je třeba být upřímný, i když to bolí.

Tak jako skoro ve všech dilematech, která v životě zažíváme, i zde hraje myslím hlavní roli především svědomí. Já osobně většinou preferuji upřímnost, byť nepříjemnou, protože mám raději, když do věci, které se kolem mne dějí, vidím.

Ale je fakt, že jsem zatím, díky Bohu, vlastně ještě u sebe nebo v blízkém vztahovém okolí nezažil situaci vážných zdravotních problémů ohrožujících život.

Co si myslíte o možnostech společenské, ale třeba i politické podpory vedoucí k osvětě zabraňující přijetí zkratkových řešení typu eutanázie a také těžce podpory vedoucí ke konkrétní pomoci starým lidem? Co je podle vás teď nejvíce potřeba?

Společenskou podporu kultuře umírání myslím mohou velmi dobře poskytnout občanská sdružení, církve i jednotlivci svou osvětou a zpřístupněním odborných informací, které jsou argumentem proti eutanázii, protože mnoho lidí prostě neví, že ve většině případů lze umírajícímu účinně ulevit od bolesti. A navíc, jsou trpící, kteří jsou ochotni bolest snášet až do přirozené smrti, pokud mají přívětivé prostředí svých milujících bližních.

Pokud jde o politickou podporu, současný establishment jistě dluží výraznější systémovou, tedy legislativní a finanční podporu (ale i kontrolu) především domácí péče o starého, nemocného nebo umírajícího člověka vykonávanou jeho vlastními příbuznými, protože tato péče bude pro stát vždy ekonomicky výhodnější. A o tom, že je nejvýhodnější pro jejího uživatele, není nutné ve většině případů vůbec přemýšlet.

Pokud však z nějakých důvodů není možné péči poskytnout v domácím prostředí ani za pomoci profesionálních agentur domácí péče, pak je potřeba podporovat a budovat síť malokapacitních místních zařízení sociální péče a zařízení hospicového typu. Protože pokud bude existovat nabídka kvalitní péče, léčby bolesti a vřelého, laskavého prostředí, tak je to ten nejlepší argument proti eutanázii.

**Jste člověk dá se říci přímo z ten-
rénu. Jako mladý osmdvacetiletý
muž vidíte úroveň běžné zdravotnic-
ké péče o staré lidi, ekonomické sou-
vislosti, ale také otazníky stáří, nemo-
ci a smrti jistě svým pohledem. Jaké
otázky jste již v tomto kontextu pro
sebe vyřešil a kde ještě hledáte odp-
ověď?**

Nadevší pochybnost je fakt, že to základní, co starý nebo umírající člo-
věk potřebuje, je sociální kontakt, pri-
márně se svými příbuznými. Situace
v naší zemi není v tomto ohledu ideál-
ní, ale pořád na tom nejsme ještě tak
špatně jako třeba ve Spojených státech.
Když jsem před šesti lety cestoval po
USA, měl jsem možnost navštívit mno-
ho krajanů, resp. jejich sdružení. Neza-
pomenu na jednu několikrát opakova-
nou větu: „To nejhorší, co Tě v Americe
může potkat, je trojkombinace stáří –
nemoc – samota.“ Samozřejmě stejně

tristně taková situace na člověka pů-
sobí kdekoliv ve světě, v Americe je
to prý ale jev daleko častější, přede-
vším díky neuvěřitelné individualizaci
americké společnosti, kde se každý má
spoléhat jen na sebe nebo na „systém“
a ne tolik už na svou rodinu.

Jedna z nevyřešených otázek je pro
mne například otázka míry interven-
ce, angažovanosti nás pracovníků do-
mova v osobních vztahových problé-
mech některých našich klientů s jejich
příbuznými. Někdy se zdá, že je klien-
tovi objektivně, např. citově ubližová-
no a my máme tendenci jej chránit, ale
jednak do složitých vztahových peri-
petií nemáme takový vhled a jednak
je klient svéprávný člověk, do jehož
osobních vztahů bychom se měli plést
jen tehdy, když nás o to požádá...

Děkují za rozhovor.

Krátká zpráva o normálním fungování světa

MUDr. Maria Fridrichová

Brněnské sdružení Centrum naděje a pomoci (CENAP) už více než 10 let každoročně pořádá kurzy, na kterých se účastníci docela podrobně proškolí v přirozeném plánování rodičovství (PPR). Mnozí uživatelé pak ještě absolvují další kolo školení a získají oprávnění působit jako instruktoři. Pak mohou být k dispozici jako učitelé PPR a dalším zájemcům předávají kvalitní, výzkumem podložené poznatky.

Vzpomínám na léta svého mládí, kdy nebyla k dispozici odborně zpracovaná metodika a znali jsme jen základní fakta o pochodech v ženském těle, takže jsme si rozpoznávání plodných a neplodných dní jen intuitivně domýšleli. Když jsme zároveň pociťovali nutkavou touhu něco dělat pro blahodárné šíření PPR, své smyšlenky jsme poradili dvojicím kamarádů a to byla osvěta jako lavina!

Ovšem i já osobně jsem se jednoho krásného podzimu setkala s MUDr. Lázníčkovou a naučila jsem se seriózní německou symptotermální metodu, takže mé okolí se už dávno nemusí bát.

V Ostravě, kde bydlím, byl kurz naposledy před čtyřmi lety, tudíž jsme cítili, že je na čase uspořádat další. CENAP je vstřícný, je ochoten exportovat své vyučování i do nejzazších koutů republiky, takže celé školení 3. září 2004 vypuklo.

A to bude ta zpráva. Bude to komentované zpravodajství, popíšu pár

svých osobních pocitů. Na kurz, koncipovaný pro asi 30 lidí, se přihlásilo 60 zájemců. (Mimochodem, podstatná část byli absolventi tzv. „Školy partnerství“. Nepřehlédněte, že je to nenápadná reklama a pozvání na další ročníky „Školy partnerství“.) Když jsme připravili způsob, jak se o ně postarat a přijmout všechny, ještě se počet přihlášených zvedl na 70.

Tipuji, že to jsou lidé, kterým PPR nebude smyslem života, protože před zahájením školení se dali pozvat na mši svatou, kde je přivítal ostravsko-opavský biskup F. V. Lobkowicz. Mluvil o účtě k Božimu řádu a také zdůraznil, že manželská láska je tak velká, že je tajemstvím. Jistě je jasný cíl dojít do Boží náruče.

Ale opačně viděno — je velmi milé, že si těch pár desítek lidí vybralo školení v PPR, aby do tajemství manželské lásky více proniklo. Největší radost jsem měla, že převážná část účastníků byly mladé dvojice před svatbou! Spo-

lu s nimi pár mladých manželských párů a skupina těch, kdo se chtějí vyškolit na instruktory a dát se do služby. Nejvíce snoubenců, dvojic! To není zpráva o senzační události, to je zpráva, že všelijaká ta osvěta už není záchranné náhražkové řešení, ale je tady kousek světa nádherně normální.

Tak by to přece mělo být: ještě před svatbou se naučit metodiku PPR, ti mladí už patrně vědí, že PPR má být pomůcka pro odpovědné rodičovství, že to v manželství bude možné použít jako společný přístup k senzačnímu daru plodnosti! Dýchá z nich láska k Božímu řádu, odvaha do manželství

a — to mi sice vůbec nepřísluší komentovat, s dovolením — i čistota! A taky typická veselost. Ony totiž přednášky a úkoly byly proloženy hrami, takže při tak seriózní vědě, jakou je symptomtermální metoda, se sál mnohokrát otfásal nekonečným smíchem.

Škoda, že v sále biskupství už pomalu chyběly židle. Každému bych to přála zažít.

Moc si přeji, aby aspoň ze zprávičky trocha té radosti dýchla na všechny.

Autorka je instruktorkou CENAP a pracovníci Centra pro rodinu Ostrava.

II. brněnské bioetické dny

Ve dvou dnech na začátku října (9. a 10. 10. 2004) se konal již druhý ročník Brněnských bioetických dnů, které pořádá občanské sdružení Hippokrates v čele s prof. Květoslavem Šiprem. Tématem bylo *Manželství, rodina a etika*.

Přestože tato konference nemá dlouhou tradici, její úroveň je vysoká a fundovanost obdivuhodná. Pro odbornou i laickou veřejnost aktivní v práci na poli bioetiky jde o vynikající příležitost k načerpání nových informací, získání užitečných kontaktů a osvětlení stále nových otázek, s nimiž se díky rychlému vyvrávání tohoto nového medicínského oboru setkáváme.

Prof. Šiprovi se v jeho Bioetických dnech velmi dobře daří skloubit rovinu duchovní s rovinou odbornou. To je

to, co tvoří páteř otázek a nevyřešených bolestí v bioetice — mravní otázky, které především nastolují ti, jejichž pohled přesahuje materiální, či chcete-li osobně či finančně zájmový rozměr dané záležitosti. A je to tak dobře. Tato skupina lidí může díky Bohu zatím působit jako jakási „ruční“ brzda neřízeného a přitom nesmírně rychlého pokroku, který bývá nezřídka šokující.

Pro přiblížení přinášíme zprávu o hlavní přednášce konference na téma *Embryonální kmenové buňky — všelék, nebo fikce*, s níž vystoupil Mons. Prof. Anthony Fisher OP, pomocný biskup v Sydney a ředitel Institutu Jana Pavla II. pro manželství a rodinu v Melbourne. S velice zajímavým příspěvkem na téma *Společnost a antikoncepce* vystoupil David Prentis, ředitel Ligy párů.

Embryonální kmenové buňky — všelék nebo fikce?

P. Romuald Rob OP

Českou republiku navštívil ve dnech 8. — 13. října 2004 u příležitosti II. brněnských bioetických dnů pomocný biskup ze Sydney, dominikán Anthony Fisher, který působí jako profesor v Institutu Jana Pavla II. pro manželství a rodinu v Melbourne. Na zmíněné konferenci pořádané k 10. výročí Mezinárodního roku rodiny pronesl hippokratovskou přednášku *Embryonální kmenové buňky — všelék, nebo fikce?*

Zabýval se objevem posledních let, tzv. kmenovými buňkami, které má každý organismus a které používá na vlastní regeneraci („opravování sebe“). Tyto buňky jsou totiž tzv. omnipotentní („všeschnopné“), resp. pluripotentní („víceschnopné“), a je tedy možné, aby se v adekvátních podmínkách pomocí dalšího dělení a diferenciacce vyvinuly v různé typy buněk nezbytných pro tvorbu tkání, které organismus potřebuje. Otvírají se zde jednoznačně dosud nevidané možnosti pro medicínu.

„Existují dva hlavní zdroje takových kmenových buněk, od nichž buňky odvozují svá jména: tzv. *dospělé kmenové buňky*, které lze odebrat dárčům jakéhokoliv věku, z pupečnickové krve nebo přímo také pacientovi samému, aniž by to komukoliv uškodilo; a *embryonální kmenové buňky*, odebírané lidským embryím, přičemž se embryonální ‚dárčí‘ usmrtí,“ informoval posluchače biskup Fisher.

Čerpání kmenových buněk z obou zdrojů má svá pro a proti. Zatímco embryonální kmenové buňky jsou velmi mladé, plné energie a mají prakticky neomezené možnosti transformace do konkrétně potřebné

lidské tkáně, dospělé kmenové buňky jsou pomalejší a potřebují zvnějšíku dodaný stimul a orientaci. To se však daří a výzkum terapie některých onemocnění pomocí dospělých kmenových buněk vykazuje nesporné úspěchy. Výhodou dospělých kmenových buněk dále je, že se jejich vývoj v různé tkáně dá snadno kontrolovat.

Naopak růst embryonálních kmenových buněk je podstatně hůře kontrolovatelný a jedním z nejobávanějších rizik je vznik nádorového bujení z této specificky překotné buněčné aktivity.

Ovšem největším *proti*, které se týká výzkumu embryonálních kmenových buněk, je usmrcování lidských zárodků po odebrání příslušných lidských embryonálních

kmenových buněk.

„Tato embrya jsou ještě velmi malá, asi 120 buněk. Také jsou ještě velmi mladá, sotva týden v Petriho misce nebo jen pár roků v mrazničce. Určitě neměla dlouhý život: navzdory všem slibům v době jejich vytvoření na klinice pro asistovanou reprodukci jim nikdy nikdo nedal šanci. Ale ona jsou lidmi a jsou živá jako my — přinejmenším do té doby, dokud jim neodebereme pro život nezbytné orgány. Jakkoliv se to pokoušíme zakrývat, produkce embryonálních kmenových buněk není žádné zachraňování života, ani terapie: pro jedince, kterým se tyto buňky odebírají, je to rozsudek smrti — tedy obchod se smrtí,“ pronesl na brněnském setkání biskup Anthony Fisher.

Česká republika bohužel sehrává v tomto ohledu neslavnou hlavní roli. „Tisk vyzdvihl fakt, že zatímco země jako USA, Německo a Rakousko dosud zachovávají

ambivalentní postoj ve věci ničení lidských embryí za účelem získání kmenových buněk, Česká republika nemá etické námitky“ a je tedy jednou z nejméně „svolných“ nebo „flexibilních“ zemí z hlediska postoje k výzkumu tohoto typu.“

Hrozí tedy aktuální nebezpečí, že se Česká republika stane jakousi laboratoří pro embryonální výzkum vědců zemí, ve kterých je takový postup ilegální.

Biskup Anthony Fisher přišel varovat naši zemi až ze Sydney a vyzvat ji k moratoriu; tedy k tomu, aby si udělala pauzu k přemýšlení a etickému hodnocení, a aby všichni občané pochopili vědecký slovník. Teprve pak jasně uvidí, oč tu vlastně jde.

Samozřejmým cílem by mělo být jednou provždy řečené NE embryonálním farmám. Uslyší někdo hlas tohoto australského misionáře?

SEMINÁŘ VĚNOVANÝ LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI

V pondělí 29. listopadu 2004 se od 15 hodin koná v Poslanecké sněmovně PČR seminář věnovaný důstojnosti lidské bytosti. Seminář zajišťuje Hnutí Pro život ČR pod záštitou poslance Jiřího Karase. Účast na semináři přislíbili mj. Mons. Karel Herbst, světící biskup pražský, JUDr. Antonín Procházka, emeritní ústavní soudce, Doc. MUDr. Jitka Kočová, CSc., embryoložka a Jiří Fuchs, filosof. Vzhledem k omezenému počtu míst prosíme zájemce o potvrzení účasti do 15. listopadu 2004 na tel. čísle 603 976 231.

KONFERENCE Z CYKLU ZDRAVÉ RODIČOVSTVÍ

Otcovství: otec v těhotenství, otec u porodu, otec v rodině

Konference je určena všem, kdo se zabývají problematikou přípravy k porodu a výchovou k rodičovství. Cílem konference je zkvalitnění přípravy otců na porod a rodičovství, zdůraznění významu role otce. Konference se koná v pátek 26. listopadu 2004 od 10 do 18 hodin v konferenčním sále v sídle Kanceláře veřejného ochránce práv v Brně. Bližší informace: CENAP, Hybešova 40, 602 00 Brno, tel./fax: 543 254 891, tel.: 543 331 470-2, e-mail: cenap@cenap.cz, <http://www.cenap.cz>

Společnost a antikoncepce

David Prentis

V každé diskuzi na téma antikoncepce — nebo dnes častěji používaný termín kontracepce — se předpokládá, že se jedná o čistě soukromou věc nějakeho jednotlivce nebo páru. Ale v moderních průmyslových zemích jsou antikoncepce a sterilizace používány v takové míře, že nás nemůže překvapit, že mají dopad na celou společnost. Důsledků je mnoho a jsou různorodější, než by se na první pohled zdálo.

Antikoncepce má demografický dopad

Za prvé má antikoncepce dopad na počet narozených dětí. Je známo, že v minulosti byly rodiny větší. Rodiny s osmi, deseti nebo dvanácti dětmi nebyly neobvyklé. Dnes očekáváme, že bude mít rodina jedno, dvě nebo na nejvýš tři děti. Větší rodiny jsou výjimkou. Angličan Andrew Pollard dostal od firmy vyrábějící zmrzlinu zakázku na průzkum. Měl odhadnout počet lidí ve věku 18 až 34 let, to jsou ti, kteří s největší pravděpodobností budou konzumovat luxusní mražené výrobky této firmy. Zjistil, že k danému termínu poklesne sledovaná skupina populace o 20 %. Důvod: dramatický pokles porodnosti. Někdo by mohl předpokládat, že je to zaviněno širokou potratovostí, která následovala v Británii po přijetí potratového zákona roku 1967. Avšak i kdyby se těch 6 milionů dětí, které byly od té doby v Británii zabité potratem, smělo narodit, porodnost by přesto nestačila nahradit vymírající populaci. Pollard dochází k závě-

ru, že důvodem pro pokles je rozšířená praxe antikoncepce, a formuluje to, čemu říká, „Železný zákon populace“: „Země, jejíž populace praktikuje účinnou antikoncepci a potraty, vymře.“

Ale vliv antikoncepce je širší a hlubší. Nejde jen o statistické zjištění.

Antikoncepce vede k protidětské mentalitě

S praxí antikoncepce se vytrácí pojetí pohlavního aktu jako něčeho, co vede k plazení dětí. Pohlavní akt je úmyslně zmanipulován tak, aby tato možnost byla vyloučena. Když antikoncepce selže, počaté dítě bývá často potraceno. To platí zvláště, když k početí dojde mimo manželství a nejsou potřebné podmínky pro výchovu dítěte.

Antikoncepce vede ke změně postoje k sexualitě

Vnímání sexuality, jako by neměla nic společného s plodností, vede k představě o „rekreačním sexu“. Pohlavní styk je v první řadě chápán jako pramen požitku. Vzhledem k tomu, že se „nemůže nic stát“, tj. nemůže být počato dítě, přestává být pohlavní aktivita vázána na manželství. To vede k růstu promiskuity, cizoložství a prostituci, k perverzním pohlavním praktikám, včetně homosexuálních praktik, které jsou dokonce považovány za ideální, protože jsou 100 % sterilní. Všechny tyto praktiky vedou k rozšíření pohlavně přenosných nemocí, včetně AIDS.

Antikoncepce připravuje cestu pro umělou reprodukci

Když je možné mít sex bez dětí, je také možné mít děti bez sexu. Oddělení prokreativního a sjednocujícího aspektu pohlavního aktu antikoncepcí připravilo cestu pro umělou reprodukci. Prvním krokem bylo oplodnění ve zkumavce (IVF). Brzy následovala selektivní redukce (zabíjení vybraných embryí, když je praxe IVF nad očekávání úspěšná a matka čeká větší počet dětí současně), dárčovství spermatu a vajíček, náhradní matky poskytující svoji dělohu pro dítě jiné ženy, pokusy s přebytečnými nebo úmyslně produkovánými embryi, preimplantační diagnostika klonování.

Potrat a umělé oplodnění vedou k neúctě k životu; tím se otevírá cesta k eutanazii.

Antikoncepce rozbíjí manželství a rodiny

Při praktikování antikoncepce si manželé působí navzájem násilí tím, že mají tendenci vidět druhého jenom jako pramen požitku. Vzájemné odmítání plodnosti znamená vlastně vzájemné (i když podvědomé) odmítání druhého jako osoby. Zatěžuje manželství a vede často k rozvodu. Tím trpí děti a dospívající té rodiny. Společnost je tím funkčně narušená a množí se násilí. Netradiční „rodiny“, jako např. svobodné a rozvedené ženy s dětmi, rodiny s dětmi ze současného a různých předcházejících svazků a homosexuální páry vychovávající děti se stávají pro společnost přijatelnými a tím oslabují tradiční rodinu.

Antikoncepce vede ke ztrátě víry

Manželé přestávají vidět jeden druhého s úžasem jako Boží dar, svěřený jim na celý život, ale chápou se jako pramen požitku, který může být podle potřeby manipulován. Děti už nejsou chápány jako dar a požehnání od Boha, ale jako věc, kterou máme právo vlastnit, nebo zničit. Předpokládá se, že děti mohou být produkovány, vyříděny, odmítnuty, zabity, klonovány, vyrobeny podle návrhů. Stvořitel je odmítnut a člověk si organtně přisvojí Boží místo. Je to svatokrádež, která volá do nebe a která tak či onak bude mít za následek pohromu.

Cesta vpřed

K uzdravení společnosti je nutno odstranit široké užívání antikoncepce a sterilizace. Katolická církev je jediná, kdo neustále odmítá antikoncepci. Tak by mělo být prvořadým úkolem biskupů a kněží propagovat čistotu mimo manželství i v něm. Taková trpělivá snaha bude mít nako nec vliv na celou společnost. Přitom je třeba si uvědomit, že je antikoncepce horlivě propagována z komerčních a ideologických důvodů.

Početi je možno regulovat vysoce efektivními přirozenými metodami, které nemají žádné ze shora zmíněných nevýhod. Naopak podporují pozitivní vztah k dětem, budují manželství a chrání viru. To vše je důvodem pro apoštolát naší organizace, Ligy pár páru, která šíří manželskou čistotu vyučováním přirozeného plánování rodičovství.

Dotace na podporu fungující rodiny

Odbor rodinné politiky a sociální práce na MPSV vypsál 1. října 2004 výběrové dotační řízení k poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu na rok 2005 pro občanská sdružení, církevní právnické osoby a obecně prospěšné společnosti, které vyvíjejí veřejně prospěšnou činnost v oblasti podpory fungující rodiny. Účelem tohoto řízení je zajistit podporu státu u projektů zaměřených na podporu rodiny.

Vyhlášené programy pro rok 2005 zahrnují:

- Program podpory zařízení služeb prevence sociálního vyloučení pro rodiče pečující o dítě do 6 let věku (mateřská a komunitní centra a další)
- Program podpory výchovy k harmonickému manželství a odpovědnému rodičovství jako prevence rozvodovosti (přednášky pro děti a mládež a kurzy přípravy na manželství a další). Program není zaměřen na podporu sexuální výchovy.
- Program podpory poradenství pro ženy a dívky v situaci tzv. nechtěného těhotenství (poradenská činnost)

Projekt musí být realizován v roce 2005. Další potřebné informace k výběrovému dotačnímu řízení (včetně formuláře žádosti a metodiky) lze získat na internetové adrese <http://www.mpsv.cz> (sekce „rodina“). Žádosti je nutno podat nejpozději do 30. listopadu 2004.

Hnutí Pro život ČR nebude o dotace v rámci tohoto programu žádat, neboť po personálních změnách na výše uvedeném odboru je šance na jejich získání zcela minimální. Většina sdružení, jejichž činnost není tak medializována, by však neměla mít se získáním dotací problémy.

15. BRNĚNSKÝ POCHOD PRO ŽIVOT

V sobotu 13. listopadu 2004 začíná v 9.30 v kostele Sv. rodiny (Grohova 18, Brno) již 15. brněnský pochod pro život. Hlavním celebrantem bude katolický duchovní Msgre Philip Reilly, který následně odpoví na otázky zájemců, příp. povede besedu i po skončení pochodu přibližně ve 12 hodin.

Msgre Reillymu se podařilo uzavřít 23 potratových klinik ve státě New York. Tento katolický kněz inspiroval např. Libora Halíka, duchovního pravoslavné církve, k podobné práci v Brně.

Bližší informace: Mgr. Libor Halík, PhD., 721 211 477, libor.halik@centrum.cz

Nabídka pomoci

Milá maminko, pokud Vám během vyšetření v těhotenství lékaři sdělili, že Vaše dítě je nebo bude pravděpodobně postižené, nutí Vás k potratu a ráda byste si o tom všem s někým promluvila, můžete nám zavolat. Budete-li potřebovat jakoukoli pomoc, budeme se Vám ji snažit zprostředkovat.

Linka pro matky čekající postižené dítě: 566 531 117 nebo 604 605 513

Linka pro pomoc těhotným maminkám v tísni: 736 766 660

GYNEKOLOGICKÉ AMBULANCE

MUDr. Ludmila Lázničková, Masarykova 31, Brno

Ordinační hodiny: St 15–19, Čt 8–12, Pá 8–12 (sudý týden)

(*tel. ordinace: 542 221 540; objednání pacientek: přednostně v CENAPu denně od 8 do 18 hodin osobně nebo telefonicky — viz níže*)

MUDr. Xenie Preiningrová, Jaroměřice nad Rokytou

Ordinační hodiny: Po 13-16, St 6:30–17:30

(*tel.: 568 440 045 — objednávání*)

MUDr. Hana Žáková, Gen. Svobody 24, Havířov - Šumbark

Ordinační hodiny: Po, Čt, Pá 7–13., Út, st 13–17h.

(*tel.: 596 883 024 — objednávání*)

Centrum naděje a pomoci provozuje poradnu PPR (tel: 543 254 891), pro ženy a dívky (543 331 470), pro těhotné a kojící maminky (543 331 471), pro neplodné páry (543 331 472) a poradnu pro ženy v přechodu (543 254 891).

Cenap, Hybešova 40, 602 00 Brno, e-mail: cenap@volny.cz, http://www.volny.cz/cenap

---

PhDr. Dagmar Štefancová (tel.: 222 512 184) nabízí posilu nastávajícím maminkám, které mají obavy z budoucnosti, příp. komukoliv, kdo si potřebuje popovídat o svých starostech či o bolestech, které ho tíží.

Duchovní podpora a modlitba na úmysly ve spojení s očekáváním narození dítěte:
Sestry premonstrátky, 411 82 Doksany 1, tel.: 416 861 197

Tvrdí Vám, že **dítě**, které čekáte, bude **postižené**? Stává se, že někteří lékaři nutí ženy k potratu, když mají podezření, že dítě je postižené. Nezřídka se přes tyto prognózy narodí zdravé dítě. Manželé, kteří mají vlastní a několik adoptovaných dětí, jsou ochotni přijmout i dítě, které čekáte, pokud by se opravdu narodilo postižené a neměla byste sílu se o ně postarat. (*adresa redakce v tiráži*)

Plodnost, cykly a výživa

Marilyn M. Shannonová

Unikátní publikace ve slovenštině, určená nejen uživatelkám PPR, ale i ženám s problémovými cykly a mužům s reprodukčními potížemi. Autorka vysvětluje, jaký vliv má životospráva a vitamínové a minerálové doplňky na plodnost a zdravou funkci reprodukčních orgánů.

Nabízí rady pro následující situace: nepravidelné cykly, bolestivá menstruace, PMS, silné krvácení, přechod, potíže v těhotenství, opakované samovolné potraty, neplodnost u žen i mužů, aj.

Brož., větší A5, 148 str., 120 Kč

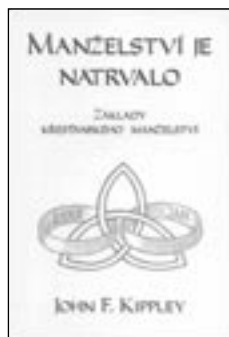
Manželství je natrvalo

John F. Kippley

Průvodce pro snoubence připravující se na svátost manželství. Autor vede snoubence k tomu, aby se zabývali rozhodujícími otázkami, které se týkají společného života v manželství, a tak předešli chybám, které by ohrozily jejich štěstí.

Knížka přistupuje k předmětu v naprostém souladu s učením Církve a s pochopením pro realitu manželských vztahů.

Brož., A5, 144 str., 89 Kč

Knihy objednávejte na adrese: Liga pár páru, Fügnerova 143/9, 272 01 Kladno

Informační oběžník občanského sdružení Hnutí Pro život ČR

Redakce:	Sylva Bernardová, Zdeňka Rybová, Radim a Kateřina Ucháčovi
Nihil obstat:	P. Pavel Mayer OP
Adresa redakce:	Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5
Telefon:	603 976 231
Internet:	<i>info@prolife.cz, http://prolife.cz</i>
Bankovní spojení:	159205438/0300, vs: 5030
Registrace:	MK ČR E 14715
ISSN:	1214-4096